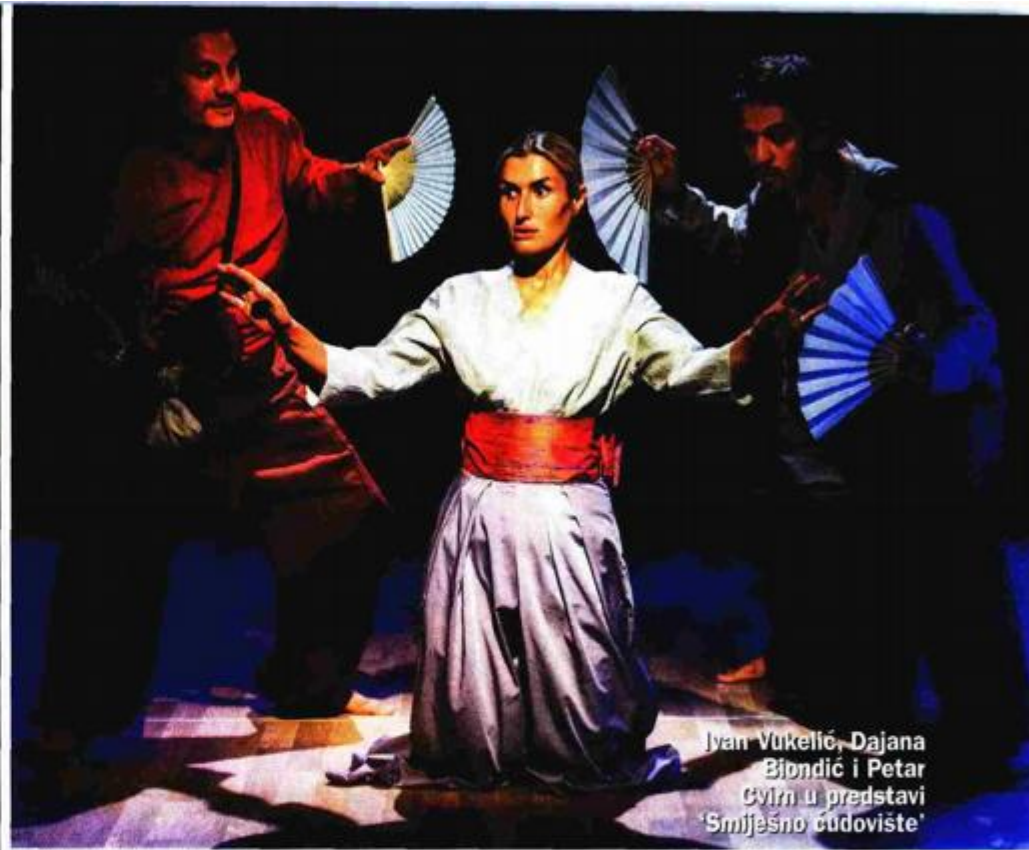

Uloge su moja svjetl

DAJANA BIONDIĆ

Zagrebačka glumica koja je sa 16 godina izgubila vid nije zbog toga izgubila vedrinu i optimizam, već je novi smisao pronašla u studiju psihologije i glumi, koja ju je dovela i do profesionalnog kazališta

Ivan Vukelić, Dajana Biondić i Petar Cvirić u predstavi 'Smiješno čudovište'

Napisala **Jagoda Zamoda**
 Snimci: **Neja Markičević** i privatni album

Premda je život nije uvijek mazio, njezin je životni moto - udri brigu na veselje. Kad je sa šesnaest godina izgubila vid, Zagrepčanka Dajana Biondić (31) nije izgubila vedrinu, optimizam i zaradni osmijeh. Nakon prvotnog šoka prihvatila je svoju sljepoću, ne očajavajući zbog onoga što više ne može, nego se usredotočila na ono što može raditi. Završila je srednju školu i upisala se na studij psihologije, a u međuvremenu se zaljubila u glumu i već je dvanaest godina članica Kazališta slijepih i slabovidnih Novi život. No sada je pred Dajanom nov izazov: ona je prva slijepa glumica koja na hrvatskoj pozornici igra u profesionalnom teatru. Događa se to na Maloj sceni, u predstavi "Smiješno čudovište", čija je premijera 12. rujna.

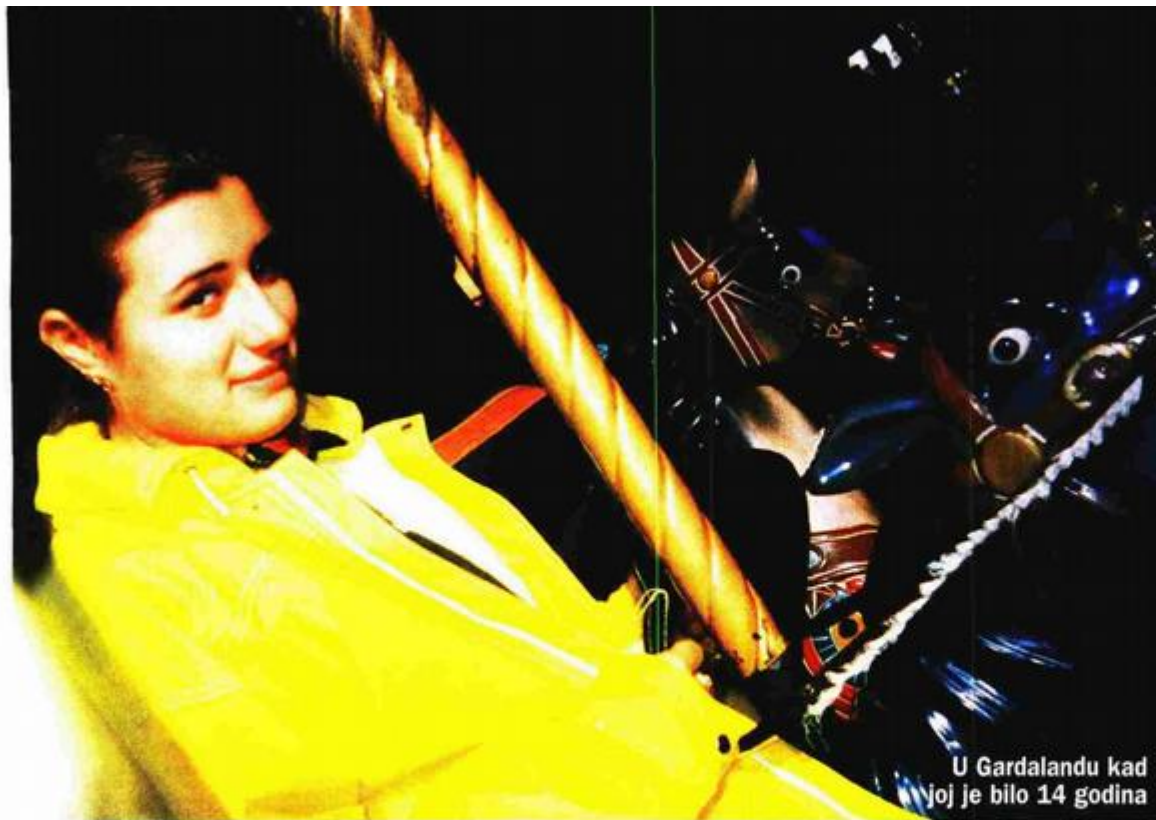
Na probe je Dajana dolazila tramvajem i pješice sa svojim vjernim vodičem, trogodišnjim crnim labradorom Zdenkom, koji ju je strpljivo čekao pred vratima garderobe, pratio do pozornice, umiljavao se glumcima Petru Cviriću i Ivanu Vukeliću, redateljici Ani Prolić i producentici Vedrani Rebersak, a šefica Male scene Vitomira Lončar s njime je dijelila ručak.

Četiri operacije

- Kad me je Ana, koja me zna iz Novog života, nazvala i ponudila mi glavnu ulogu, ja sam odmah, gotovo nesvjesno, pristala. No čim sam poklopila slušalicu, proletjelo mi je kroz glavu - to je korak naprijed, profesionalno kazalište, odlazim iz svog okruženja... Istodobno je, negdje iznutra, izbijala sreća koja se, kao i uvijek kad pripremam predstavu, izmjenjivala sa strahom hoću li sve moći napraviti kako treba. Glumim slijepu djevojku Yuki i katkad samu sebe moram podsjećati da ona ne vidi. Jer kad upoznam prostor, puno se slobodnije krećem, a u predstavi moram zadržati pokrete slijepe osobe: opipavati rukama oko sebe, hodati puno pažljivije, a ja nemam karakterističan hod za osobu slijepu od rođenja. Osim toga, racionalna sam i moram donekle zatamiti svoj karakter jer Yuki je nježnija i potištenija kad reagira na svoju ▶

ost u tami

U Gardalandu kad joj je bilo 14 godina

U duši sam borac, ne predajem se lako i u ružnome što mi se događa nastojim pronaći barem tračak svjetlosti

sljepoću - pripovijeda Dajana koja je kao 14-godišnjakinja nezgodno udarila glavom u predjelu arкаде u rub kade. O tome, kao i o povremenim zamučivanjima vida, nikome nije govorila. Tek kad joj se na satu tjelesnog, dok je trčala na poligonu, odjednom zacrnilo pred očima, završila je u bolnici. Nakon postavljene dijagnoze - ablacije retine (odljudjivanje mrežnice od očne jabučice i pucanje kapilara) - stanje joj se popravilo, upisala se u XIII. gimnaziju u Sopotu, no kad joj se vid opet pogoršao, operacija je bila neizbježna.

U Beču su joj u godinu i pol četiri puta operirane pozadine oba oka. Nakon posljednje operacije sve je bilo u najboljem redu, na očima nije bilo nikakve bolesti, no kad je trebalo očistiti očnu tekućinu, došlo je do odbacivanja stranog tijela i konačnog gubitka vida.

- Liječnik mi je rekao bez okolišanja: "Oči su ti zdrave, ali odsad si slijepa!" I prije negoli sam od šoka zaustila, kazao je da medicina napreduje, da se ne zna što će biti za pet ili deset godina, ali važno je da sada organiziram svoj život i ne čekam taj dan. "Uči, školuj se, sve radi maksimalno prema svojim mogućnostima, a ako se nađe lijek i ponovno progledaš, lako ćeš se tome prilagoditi", sjećam se doktorovih riječi prije negoli sam izišla iz ordinacije. Tek tada sam se rasplakala... Srećom, imala sam podršku obitelji i prijatelja, i moja je prilagodba prošla puno bezbolnije nego da njih nije bilo. A i ja sam u duši borac, ne predajem se tako lako, ni pred čim neću pokleknuti. Sve ružno što mi se događa nastojim odagnati od sebe i u

tome pronaći barem tračak svjetlosti - pripovijeda Dajana Biondić koja tamne naočale, uobičajene za slijepce osobe, stavi samo kad joj zasmeta vrlo jaka svjetlost jer razlikuje svjetlo i tamu.

Ponosni otac

Svjetlo u njezinu životu postala joj je obitelj: majka Danica, službenica u pošti, otac Nikola, koji je nekoć imao svoju tvrtku, te sestre Iva (35), profesorica hrvatskog i ruskog, i Nina (25), studentica veterine, koji je nisu stavili pod stakleno zvono, nego su se prema njoj odnosili kao i prije operacije. Zapravo, oni su se prilagođavali njoj, a ona njima. Nastojali su da u stanu sve stvari budu na svome mjestu, makar bi se Dajana često saplitala za stolce i udarala u otvorena vrata, a najstrože je bilo zabranjeno ostavljati staklene čaše i noževe u sudoperu.

- Čim sam se iz Beča vratila u Zagreb, javila

sam se prijateljima, rekla im kakav je ishod operacije i nastavila se s njima družiti i izlaziti. I tada sam, čini se, polako počela prihvaćati da ne vidim. Teško bi mi se bilo suočiti s time bez ove moje zdrave okoline koja se nije trudila previše me zaštititi - priča Dajana.

Sa 17 godina nastavila je srednju školu i u Centru za odgoj i obrazovanje slijepih Vinko Bek stekla zvanje administrativnog tajnika. Ondje je svladala tehniku bijelog štapa, osamostalila se u obavljanju svakodnevnih stvari, ali i otkrila čari glume. Uključila se u dramsku grupu, i to joj je bio prvi hobi kojim se počela baviti nakon gubitka vida. Pokret joj inače nije bio stran jer je kao djevojčica sedam godina pohađala ritmiku. A s 19 godina ju je Anita Matković, njena profesorica i članica kazališta Novi život, odvela na nekoliko proba, nakon čega je gluma Dajani postala smisao života. Dosad je glumila u 15-ak predstava, njena majka ih je gotovo sve gledala i nekoliko puta, dok je otac nešto rjeđe dolazio u kazalište. No da je i on bio i te kako ponosan na svoju srednju kćer, Dajana je doznala prije tri mjeseca, nakon očeve iznenadne smrti.

- Tatina kolegica mi je rekla: "Nemoj slučajno ostaviti kazalište, tvoj tata se jako ponosio i stalno nam je pričao o tome..." - veli Dajana koja se po sceni kreće uglavnom po osjećaju, no za svaku sigurnost postavljene su i markacije koje označavaju rub scene. Stoga, osim na glumu, mora misliti na poziciju na pozornici, što zahtijeva punu koncentraciju.

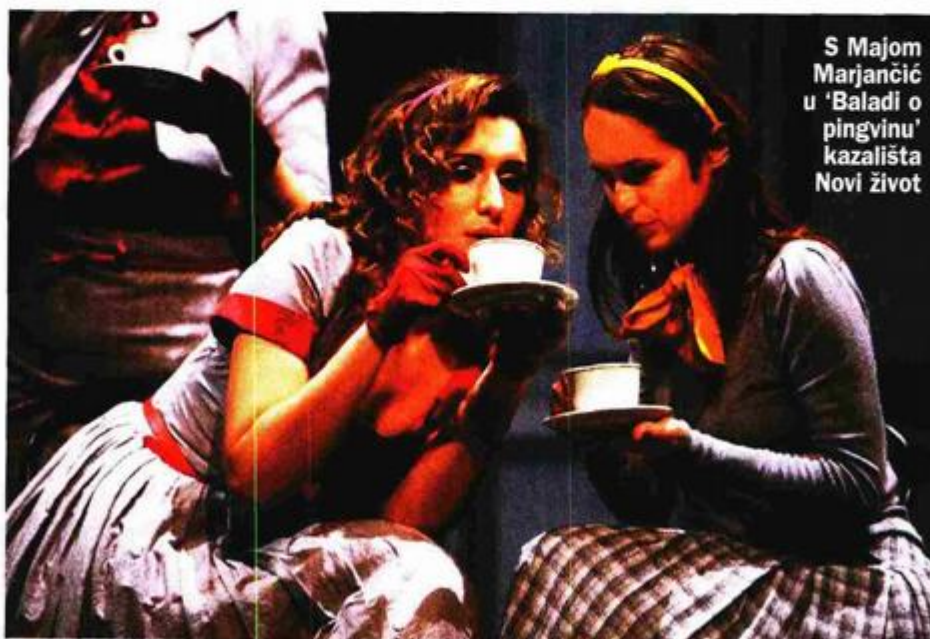
U svakodnevnom je životu bijeli štapa vrlo brzo zamijenila psom vodičem uz kojeg se osjećala sigurnije i nesputanije. Crna labradorica Buga pomagala joj je punih jedanaest godina i kod Dajane je dočekala mirovinu.

- Sad se još prilagođavam na Zdenka, koji je sa mnom petnaest mjeseci. Za vrijeme obuke pet tjedana smo zajedno proveli u Centru za rehabilitaciju Silver na Dotršćini, upoznavali smo se, vježbali, navikavali na zajedničko kretanje. No još je zaigran i znatiželjan, zvrnda okolo, njuška i okreće se oko sebe... - priča Dajana dok mazi crnog labradora koji na njezinu naredbu "traži vrata" nepogrešivo ulazi u Malu scenu i za nagradu dobije omiljeni keks.

Svjesna specifičnosti situacije, Dajana se s glumačkom ekipom dogovorila da je mogu pitati sve što ih zanima. Tako da su je svi vrlo brzo prihvatili, osobito dvojica njenih glumačkih partnera koji su

joj se maksimalno prilagodili pa na pozornici funkcioniraju kao mala zajednica. Samo je ponekad glasno upozore kad se zaleti prema rubu scene, no u sljedećem trenutku shvate da to nije potrebno jer se ona odlično snalazi. I još nijednom nije prekorila rampu, što se znalo desiti profesionalnim glumcima.

- Suradnja s Malom scenom za mene je veliki uspjeh, ali se previše ne zanosim. Otvorila su mi se vrata, no to ne znači da ću ostati u profesionalnom kazalištu. Ipak, tko zna kamo će me sve ovo odvesti... Najstrenija bih bila da se mogu i dalje baviti glumom, putovati po svijetu. Kako sam vedre naravi i uvijek nasmijana, bilo je situacija kad su mi znali reći da uopće nemam nikakvih problema. A zašto bih ih i imala?! ■

S Majom Marjancić u 'Baladi o pingvinu' kazališta Novi život